

Biuletyn KRD

III Posiedzenie Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów X Kadencji

Nr 16
Lipiec 2015

W dniach 24-26 kwietnia **serce samorządności polskich doktorantów biło na Politechnice Opolskiej**. Wszystko to za sprawą organizowanego przez Samorząd Doktorantów III posiedzenia Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów X kadencji, którego otwarcia dokonał **prof. Marek Tukiendorf** – Rektor Politechniki Opolskiej. Podczas obrad, które miały miejsce w Sali Senatu Politechniki Opolskiej przedstawiciele wszystkich środowisk doktoranckich w kraju debatowali nad przyszłością studiów doktoranckich, współpracy pomiędzy samorządami oraz współpracy międzynarodowej doktorantów, którą moderował Prorektor ds. Współpracy i Rozwoju - **prof. Krzysztof Malik**.

W dyskusji poruszona została kwestia mobilności doktorantów w świetle wyjazdów na staże lub praktyki zagraniczne. Przedstawiciele wszystkich środowisk byli zgodni, że należy zachęcać doktorantów do współpracy z innymi środowiskami, zwłaszcza zagranicznymi. KRD podjęło decyzje o większym umiędzynarodowieniu działalności doktorantów, zdecydowano się przygotować strategię mającą na celu zachęcenie doktorantów do wyjazdów zagranicznych w ramach programów wymiany i programów praktyk zagranicznych. W trakcie obrad uczestnicy pochylił się nad Raportem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego nt. „Studia doktoranckie i mobilność młodych naukowców”.

Podczas dyskusji o rozwoju samorządności dostrzeżono konieczność wypracowania narzędzi, dzięki którym możliwy będzie jak najlepszy przepływ informacji pomiędzy samorządami, wspólne wypracowanie stanowisk w opiniowaniu aktów legislacyjnych jak także ułatwienie przekazywania wiedzy i doświadczeń pomiędzy różnymi środowiskami i rocznikami doktorantów.

Przedstawiona została także prezentacja dotycząca innowacyjnych form kształcenia, których zadaniem jest pobudzanie do kreatywnego myślenia, które ma sprzyjać rozwojowi innowacyjności. Po prezentacji odbyła się burzliwa dyskusja nad zaletami płynącymi z zastosowania tego typu metod nauczania.

mgr inż. Rafał Gasz
Przewodniczący Samorządu
Doktorantów Politechniki Opolskiej

W tym numerze

- III Posiedzenie Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów X Kadencji
- Bal Doktoranta w Olsztynie
- Dziewczyny do nauki! - kampania promocyjno-networkingowa wspierająca wybór kariery naukowej przez studentki i doktorantki polskich uczelni technicznych
- Raport Eurodoc Conference & AGM 2015 Cluj - Napoca
- Informacje od Komisji ds. Humanistyki i Nauk Społecznych
- Rola nauk humanistycznych i społecznych we współczesnej cywilizacji: stan, diagnoza, rozwiązania
- Wyzwania doktorantów Polskiej Akademii Nauk
- VI Lubelski Bal Doktoranta
- IV Posiedzenie Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów X Kadencji

Bal Doktoranta w Olsztynie

W dniu 24 kwietnia 2015 r. odbył się I Bal Doktoranta w Olsztynie organizowany wspólnie przez Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie.

Patronat honorowy nad I Balem Doktoranta w Olsztynie objęli:

- Prof. dr hab. Ryszard J. Górecki, Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- Prof. dr hab. Mariusz K. Piskula, Dyrektor Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie

Komitet organizacyjny pragnie również serdecznie podziękować głównemu sponsorowi – Firmie TEWES-BIS oraz Dyrektorowi IRZiBŻ PAN i dr inż. Aleksandrowi Socha, Kanclerzowi Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego za wsparcie finansowe podczas organizacji Balu.

W balu uczestniczyło ok. 100 osób, w tym również przedstawiciele władz Uniwersytetu i Instytutu, przedstawiciel Doktoranckiego Forum Uniwersytetów Polskich oraz przedstawiciel Rady Samorządu Doktorantów Polskiej Akademii Nauk.

Była to wyjątkowa okazja do integracji środowiska doktoranckiego Olsztyna. Uroczystość otworzyły przemową Przewodniczące Samorządów Uniwersytetu i Instytutu. Po oficjalnym powitaniu, Zespół Pieśni i Tańca Kortowo uraczył gości swoim wspaniałym występem i już nikogo nie trzeba było więcej namawiać do tańca. Szampańska zabawa w znakomitym gronie trwała do białego rana.

Serdeczne podziękowania należą się również komitetowi organizacyjnemu w składzie:

- Natalia Chodkowska, Przewodnicząca Rady Samorządu Doktorantów UW-M
- Joanna Fotschki, Przewodnicząca Rady Samorządu Doktorantów IRZiBŻ PAN
- Magdalena Jaworek, UW-M
- Magdalena Mleczko, UW-M
- Aleksandra Kurzyńska, UW-M
- Anna Danielewicz, UW-M
- Rodian Pawłowski, UW-M
- Martyna Łupicka, IRZiBŻ PAN
- Natalia Drabińska, IRZiBŻ PAN
- Tomasz Sawicki, IRZiBŻ PAN

Z niecierpliwością czekamy na kolejny bal w przyszłym roku!

Martyna Łupicka
Członek Rady Samorządu Doktorantów

Dziewczyny do nauki! - kampania promocyjno-networkingowa wspierająca wybór kariery naukowej przez studentki i doktorantki polskich uczelni technicznych

Idea *Dziewczyny do nauki!* powstała z potrzeby wynikającej z bieżącej sytuacji kobiet w świecie nauk ścisłych. Procentowa ilość kobiet na coraz wyższych szczeblach kariery naukowej drastycznie spada. Mimo, że kobiety stanowią w Polsce ponad 60% ogółu studentów to z danych GUS i OECD wynika, że im wyższy poziom kariery naukowej, tym mniejszy jest w nim udział kobiet. 53% słuchaczy studiów doktoranckich w Polsce to kobiety, są one autorkami ponad połowy obronionych doktoratów w 2013 roku. Tytuł samodzielnego pracownika naukowego uzyskuje już tylko 32%, a tytuł profesora zaledwie 21%. Powodem takiego stanu rzeczy może być hermetyzacja samego środowiska akademickiego, patriarchalne podejście do procesu socjalizacji, a także źle rozumiany tradycjonalizm. Co więcej niedługi czas istnienia kobiet w świecie nauki (kobiety uzyskały prawo do studiowania na uniwersytetach niewiele ponad sto lat temu) w porównaniu do obecności mężczyzn w nauce wpłynął na znaczne opóźnienie historyczne kobiet w budowaniu karier naukowych co już generuje szereg problemów, z którymi kobiety muszą radzić sobie w dzisiejszym świecie nauki. W obszarze nauk technicznych męsko-damska dysproporcja jest widoczna jeszcze wyraźniej. Kobiet wyjściowo jest około 37% (udział całościowy studentek w ogólnej liczbie studentów na uczelniach technicznych - raport "Kobiety na politechnikach 2014"), bronią one co trzeci doktorat, uzyskują co piątą habilitację i tylko co dziesiątą profesurę. Liczne badania empiryczne potwierdzają, że nauka w homogenicznym, zdominowanym przez jedną płęć środowisku pozbawiona jest optymalnych warunków do rozwoju. Innowacja i kreatywność funkcjonują najlepiej w środowisku różnorodnym. Nauka, a zwłaszcza nauki techniczne i ścisłe – potrzebują więc szerszego udziału kobiet.

Mając powyższe na uwadze należało podjąć działania prowadzące do zmiany sytuacji kobiet w naukach ścisłych a podstawą wszystkich działań musiało być stworzenie sieci zaangażowanych kobiet-naukowców na polskich uczelniach technicznych.

Żeby to założenie mogło zostać wcielone w życie, trzy młode kobiety polskiej nauki, w których głowach narodził się ten pomysł spotkały się 29 listopada 2014 r w Lizbonie. Ówczesna Przewodnicząca Porozumienia Doktorantów Uczelni Technicznych mgr inż. Aleksandra Szreniawa-Sztajnert, Prezes Fundacji Młodej Nauki mgr inż. Kinga Kurowska, Executive Director w Fundacji Edukacyjnej Perspektywy dr Bianka Siwińska podpisały wtedy porozumienie na rzecz wspólnej realizacji kampanii *Dziewczyny do nauki!*

Od tego momentu trzy organizacje partnerskie realizują wspólne założenia akcji, z których najważniejszym jest skonsolidowanie kobiet zaangażowanych w akcję. Faktyczne skonsolidowanie pokazanej grupy kobiet zaangażowanych w realizację celów akcji *Dziewczyny do nauki!* było warunkiem koniecznym dla powodzenia tego przedsięwzięcia i zaistnienia faktycznej zmiany. Tutaj największą rolę odegrało Porozumienie Doktorantów Uczelni Technicznych. Spośród delegatów uczelni członkowskich zostały wybrane koordynatorki akcji w Porozumieniu oraz wewnętrznie samorządy uczelni wydelegowały swoje koordynatorki lokalne na każdej uczelni technicznej, która chciała okazać wsparcie akcji. Obecnie zadaniem koordynatorek lokalnych jest stworzenie platform kobiecych na swojej uczelni technicznej a w dalszym etapie ich skomunikowanie.

Natomiast okazją do podsumowania prawie 12 miesięcy trwania akcji będzie konferencja naukowa o podstawie badawczo - mentoringowej upowszechniająca karierę naukową wśród kobiet, planowana na koniec 2015 roku w Warszawie, „Nauka jest Kobietą w męskim świecie”.

mgr inż. Aleksandra Szreniawa-Sztajnert

Raport Eurodoc Conference & AGM 2015 Cluj - Napoca

Ogólne informacje

Konferencja „Eurodoc Conference & AGM 2015” odbyła się w dniach 27 – 30 kwietnia 2015 roku w miejscowości Cluj – Napoca, Rumunia. W skład delegacji wyznaczonej przez Krajową Reprezentację Doktorantów wchodziły następujące osoby:

- Michał Gajda jako delegat,
- Ewelina Pabjańczyk – Wlazło jako delegat,
- Marcin Styryna jako obserwator,
- Łukasz Jan Niewiara jako obserwator.

Konferencja miała charakter zjazdu sprawozdawczo – wyborczego organizacji „Eurodoc”.

Konferencja

W ramach wydarzenia wyróżnić można cztery jego główne części, mianowicie:

Konferencję – poruszano tutaj problematykę związaną z prowadzeniem badań naukowych,

Warsztaty – uczestnicy dzielili się na grupy i dyskutowali na przydzielone tematy np. kwestia materialna doktorantów w różnych krajach Europy, kwestia transferu wiedzy w UE w kontekście możliwości wyjazdów młodych naukowców,

Część sprawozdawczą – podsumowanie ostatniego roku, sprawozdanie finansowe oraz dyskusja i głosowanie nad przedstawionymi propozycjami zmian dotyczących zagadnień finansowo – organizacyjnych Eurodoc’a,

Część wyborcza – wybór nowych władz, członków komisji oraz zespołów działających przy Eurodoc’u.

Jednym z głównych celów konferencji była wymiana informacji na temat realiów funkcjonowania doktorantów i młodych naukowców w różnych krajach Europejskich, które są członkami organizacji. Dyskutowano również na temat możliwości wprowadzenia zmian, które miałyby umożliwić polepszenie się warunków pracy naukowców i doktorantów.

Część konferencyjna wraz z warsztatami odbyła się w dniach 27 – 28 kwietnia, natomiast pozostałe dwie części miały miejsce w dniach 29 – 30 kwietnia.

Organizacja

Eurodoc jest to Europejska Rada Doktorantów i Młodych Naukowców. Powstała ona w Gironie (Hiszpania) 2 lutego 2002 roku. Od 2005 roku jej siedzibą jest Bruksela (Belgia). Zrzesza ona środowiska doktorantów i młodych naukowców z 32 krajów europejskich. Jako cele organizacji można wyróżnić:

- Reprezentowanie środowiska na poziomie europejskim w dziedzinie nauki, edukacji, badań, rozwoju naukowego i kariery,
- Podnoszenie jakości studiów doktoranckich oraz standardów działalności badawczej w Europie,
- Promowanie obiegu informacji w sprawach dotyczących młodych naukowców; Organizacja imprez, debat oraz pomoc w opracowywaniu polityki dotyczącej szkolnictwa wyższego i badań w Europie,
- Dawać podwaliny oraz promować współpracę między krajowymi stowarzyszeniami reprezentującymi doktorantów i młodszych pracowników naukowych w Europie.

Efekt wyjazdu

Jako główny sukces udziału w zjeździe można zdecydowanie wymienić wybór Eweliny Pabjańczyk-Wlazło jako członka zarządu *Eurodoc'a*. Podnosi to rangę naszej krajowej organizacji na arenie międzynarodowej. Daje możliwość bezpośredniego przedstawienia problemów polskiej nauki w organizacjach europejskich.

Łukasz Jan Niewiara

Linki

<http://www.krd.edu.pl>

<http://eurodoc.net/>

<http://eurodoc-cluj2015.org/>

Informacje od Komisji ds. Humanistyki i Nauk Społecznych

Podczas II posiedzenia Zarządu KRD w Opolu przyjęto Regulamin Komisji ds. Humanistyki i Nauk Społecznych. Komisja powstała z inicjatywy Porozumienia Doktorantów Nauk Humanistycznych i Społecznych (PDNHiS), a w jej skład wchodzi zarówno przedstawiciele PDNHiS, jak i Doktoranckiego Forum Uniwersytetów Polskich. Zadania Komisji koncentrują się wokół monitorowania potrzeb doktorantów nauk humanistycznych i społecznych, stanowiąc wsparcie dla projektów realizowanych przez władze Krajowej Reprezentacji Doktorantów. Komisja przejęła kompetencje powoływanego dotychczas przez KRD Pełnomocnika ds. humanistyki i nauk społecznych.

Członkami Komisji na kadencję 2015 zostali wybrani: mgr Natalia Cybis (Instytut Psychologii UKSW), mgr Przemysław Fordymacki (Wydział Historyczno-Pedagogiczny UO), mgr Dorota Sys (Wydział Teologiczny UKSW), mgr Agnieszka Zawadzka (SWPS, Wydział Zamiejscowy we Wrocławiu), mgr Barbara Żmuda (Wydział Filozoficzny UPJPII). Działania członków Komisji skoncentrowane są w tym roku wokół dwóch głównych projektów. Pierwszym z nich jest konferencja „**Rola Nauk Humanistycznych i Społecznych we Współczesnej Cywilizacji: Stan, Diagnoza, Rozwiązania**”, która odbyła się w dniach 29-30 maja na Wydziale Zamiejscowym SWPS we Wrocławiu. Głównym organizatorem konferencji, która ma odbywać się cyklicznie, jest Porozumienie Doktorantów Nauk Humanistycznych i Społecznych. Członkowie Komisji ds. Humanistyki i Nauk Społecznych wspierali organizację konferencji biorąc aktywny udział w pracach Komitetu Organizacyjnego. Konferencja sponsorowana była przez Akademię Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, Szkołę Wyższą Psychologii Społecznej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet Wrocławski oraz Krajową Reprezentację Doktorantów.

W ramach konferencji odbyły się cztery panele z udziałem zaproszonych ekspertów i doktorantów, reprezentujących polskie ośrodki akademickie i instytucje wspierające naukę. Uczestnikami pierwszego panelu, zatytułowanego *Przyszłość nauk humanistycznych i społecznych*, byli prof. dr hab. Stanisław Filipowicz (UW/PAN), prof. dr hab. Leszek Koczanowicz (SWPS), prof. dr hab. Ryszard Nycz (UJ/PAN), ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek (KUL/NCN) i mgr Jakub Kuś (SWPS). Prelegenci dyskutowali o potrzebie redefiniowania tożsamości nauk humanistycznych oraz ich współczesnej roli, która może realizować się w rozstrzygnięciu dylematów generowanych poprzez rozwój technologiczny. Problemem współczesnej humanistyki i nauki w ogóle, na który zwracali uwagę paneliści, jest podział klasowy, który utrudnia komunikację i współpracę pomiędzy poszczególnymi dziedzinami, a także między nauką a środowiskami nienaukowymi. Szkodliwe jest budowanie fałszywej opozycji między humanistyką a innymi obszarami nauki, które (w tym szczególnie nauki matematyczno-logiczne, jak zwrócił uwagę ks. prof. Szostek) pomagają kształcić umiejętność poprawnego rozumowania- koniecznego w kształceniu humanistów. W dyskusjach drugiego panelu, zatytułowanego *Nauki humanistyczne i społeczne w modelu szkolnictwa wyższego w Polsce*, uczestniczyli dr Dominik Antonowicz (UMK), prof. UW dr hab. Marcin Cieński (UWr), prof. dr hab. Adam Grobler (UO), prof. dr hab. Marek Wilczyński (UP), mgr Krystyna Heland-Kurzak (APS), mgr Agnieszka Zawadzka (SWPS) i mgr Przemysław Fordymacki (UO). W oparciu o wystąpienie dr Antonowicza prelegenci dyskutowali o modelach kariery naukowej, z których jeden ma charakter skokowy, z aktywnością naukową skoncentrowaną wokół uzyskania kolejnych stopni naukowych, a drugi charakteryzuje się ciągłą aktywnością naukową, w której stopnie naukowe są produktem ubocznym owej aktywności. Dwa modele kariery naukowej wyznaczają też dwa sposoby rozumienia sukcesu w nauce- w pierwszym przypadku jest to uzyskanie kolejnych stopni naukowych, w drugim- publikacje oraz realizowane granty. Taki podział stylu myślenia o karierze naukowej dotyczy również doktorantów, którzy adaptują się do trendów promowanych przez swoich opiekunów naukowych.

Prof. Wilczyński podjął z kolei dyskusję z funkcjonującymi współcześnie przekonaniem o kształceniu zbyt dużej ilości humanistów i „produkowaniu” bezrobotnych absolwentów kierunków humanistycznych i społecznych. Jak wykazał prelegent, kompetencje zdobywane w naukach humanistycznych i społecznych, odpowiadają kompetencjom generycznym (miękkim), niezbędnym do efektywnego funkcjonowania w środowisku społecznym i w pracy.

Drugi dzień konferencji otworzył panel *Ewaluacja, parametryzacja i finansowanie humanistyki i nauk społecznych: różne modele*, w którym uczestniczyli prof. dr hab. Jerzy Brzeziński (UAM/PAN), prof. UKSW dr hab. Jan Ciecuch (UKSW), dr Emanuel Kulczycki (UAM), prof. dr hab. Bogusław Śliwerski (APS), prof. dr hab. Barbara Tuchańska (UŁ), dr Krystian Szadkowski (UAM) i mgr Joanna Hetnarowicz (UW). Prelegenci zwracali uwagę na konieczność odróżnienia systemu oceny pracowników od oceny jednostek naukowych, które stanowią jednak systemy przenikające się. Postulowano także przywrócenie odpowiednich proporcji między oceną peer review, która, jak wskazał prof. Brzeziński, pomaga analizować merytorykę publikacji, a wskaźnikami bibliometrycznymi, którym nadaje się często rangę absolutną. Znaczącym problemem w polskiej nauce jest sposób oceny czasopism humanistycznych, chociaż jak zaznaczył dr Kulczycki, dotyka on również naukę w innych krajach. W swoim wystąpieniu dyskutował on nad założeniami stojącymi u podstaw oceny instytucjonalnej w polskiej nauce. Kolejną propozycją prelegentów była ocena dyscypliny, a nie jednostki organizacyjnej uczelni, gdyż ta jest sama w sobie jest podzielona pomiędzy obszarami w naukach humanistycznych. Prof. Ciecuch wyróżnił cztery typy postaw badaczy wobec nauki, opierając się o obserwację środowiska psychologów. Pierwszą grupę stanowią odkrywcy, którzy nie komunikują swoich badań (lub komunikują nieefektywnie), drugą grupę- odkrywcy komunikujący badania. W nauce funkcjonują także dwie grupy pracowników naukowych, które należy uznać za najmniej pożądane: osób niebędących odkrywcami, lecz komunikujących badania oraz niebędących odkrywcami i niekomunikujących badań.

Trzy niepożądane grupy znajdują pewne możliwości utrzymywania się w nauce dzięki funkcjonującemu systemowi parametryzacji. Stosowanie zarówno oceny peer review i miar bibliometrycznych pozwoli promowanie pracowników naukowych, którzy są odkrywcami i komunikują swoje badania. Poruszono również temat peryferyjności polskiej nauki, wynikającej z faktu badawczej nieproduktywności.

W ostatnim panelu, zatytułowanym *Nauki humanistyczne i społeczne jako kluczowy czynnik w rozwoju cywilizacji*, uczestniczyli: prof. dr hab. Paweł Boski (SWPS), prof. dr hab. Maciej Dymkowski (SWPS), prof. dr hab. Andrzej Rychard (PAN), ks. prof. dr hab. Tomasz Stępień (UKSW) i mgr Małgorzata Marciniak (UWr). Jak wskazali prelegenci, nauki humanistyczne i społeczne są ważne w rozwoju cywilizacji, jednak ich kluczowość w owym rozwoju jest sprawą dyskusyjną. Znaczenie ma tutaj między innymi sposób rozumienia cywilizacji. Cywilizacja rozumiana jako kultura, pozwala nam sytuować humanistykę jako kluczowy czynnik w jej rozwoju, sytuacja wygląda jednak inaczej, kiedy cywilizację rozumiemy w kontekście uprzemysłowienia i rozwoju technologicznego.

Dwa dni konferencji zaowocowały pełną inspiracją dyskusją nad kondycją nauk humanistycznych i społecznych, wyrażającą różne opinie wśród środowiska naukowego. Wydarzenie było transmitowane na żywo za pośrednictwem internetu- zapraszamy do obejrzenia materiałów z konferencji, dostępnych na kanale PANDA TV na portalu YouTube.

Drugim projektem realizowanym przez Komisję we współpracy z PDNHiS oraz SWPS jest ankietyzacja doktorantów nauk humanistycznych i społecznych. Badanie pilotażowe zostało przeprowadzone drogą internetową od maja do czerwca 2015 r., na grupie doktorantów sześciu uczelni: APS, SWPS, UAM, UKSW, UW i UO. Badanie miało na celu diagnozę sytuacji doktorantów w następujących obszarach: aktywność dydaktyczna, naukowa i organizacyjna doktorantów; współpraca z promotorem; relacje ze środowiskiem uczelni; wsparcie finansowe uczelni, a także przypadki zetknięcia się doktorantów z niewłaściwymi praktykami naukowymi lub nadużyciami w relacjach w środowisku uczelni. W badaniu uczestniczyło 289 w wieku 25-51 lat, co stanowi 7,8% wyjściowej populacji. Wstępne wnioski z badania zostały zaprezentowane w trakcie konferencji „Rola Nauk Humanistycznych i Społecznych we Współczesnej Cywilizacji: Stan, Diagnoza, Rozwiązania”.

Analizując wypowiedzi respondentów można zauważyć, że programy studiów w niewystarczający sposób wspierają rozwój umiejętności dydaktycznych i potrzebnych w pracy naukowej, co prowokuje pytanie: czy kształcimy przyszłych pracowników naukowo-dydaktycznych, czy też studia doktoranckie mają pozostać tylko przedłużeniem studiów I i II stopnia? Interesująca jest także ocena relacji z promotorem przez respondentów ankiety. Badani doktoranci pozytywnie oceniają podstawowy zakres opieki promotora- seminaria doktoranckie, wsparcie w zakresie przygotowania rozprawy doktorskiej. Większość doktorantów jednak nie jest angażowana przez swoich opiekunów naukowych do współpracy w grantach i publikacjach- a zatem do współpracy o charakterze naukowym. Wyniki ankiety zostaną poddane całościowej analizie w kolejnym kwartale obecnej kadencji.

mgr Natalia Cybis (UKSW)
Przewodnicząca Komisji ds. Humanistyki i Nauk
Społecznych

mgr Krystyna Eland-Kurzak (APS)
Porozumienie Doktorantów Nauk Humanistycznych
i Społecznych

Rola nauk humanistycznych i społecznych we współczesnej cywilizacji: stan, diagnoza, rozwiązania

W dniach 29-30 maja w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej we Wrocławiu odbyła się I Ogólnopolska Konferencja pt. „Rola nauk humanistycznych i społecznych we współczesnej cywilizacji: stan, diagnoza, rozwiązania”. Organizatorem wydarzenia było Porozumienie Doktorantów Nauk Humanistycznych i Społecznych.

W konferencji wzięło udział ponad stu czołowych przedstawicieli świata nauki, doktorantów, studentów oraz zaproszonych gości. Wszystkim Prelegentom jesteśmy wdzięczni za uświetnienie wydarzenia wystąpieniami i oraz za merytoryczną dyskusję w trakcie czterech paneli.

Konferencja była okazją do zaprezentowania wstępnych wyników badania diagnozującego stan studiów doktoranckich oraz identyfikującego aktualne problemy dotyczące doktorantów nauk humanistycznych i społecznych. Badanie prowadzone było na sześciu uczelniach w Polsce: Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Szkole Wyższej Psychologii Społecznej, Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Opolskim. Badanie miało na celu diagnozę sytuacji doktorantów w następujących obszarach: aktywność dydaktyczna, naukowa i organizacyjna doktorantów; współpraca z promotorem; relacje ze środowiskiem uczelni; wsparcie finansowe uczelni, a także przypadki zetknięcia się doktorantów z niewłaściwymi praktykami naukowymi lub nadużyciami w relacjach w środowisku uczelni. Jak wynika ze wstępnych analiz, głównymi motywatorami podjęcia studiów doktoranckich są kwestie samorealizacji i chęć poświęcenia się w przyszłości pracy naukowej.

Program konferencji:

Wykład inauguracyjny: Prof. dr hab. Jan Strelau

PRZYSZŁOŚĆ NAUK HUMANISTYCZNYCH I SPOŁECZNYCH

Prof. dr hab. Michał Buchowski
Prof. dr hab. Stanisław Filipowicz
Prof. dr hab. Leszek Koczanowicz
Prof. dr hab. Ryszard Nycz
Ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek
Mgr Jakub Kuś

NAUKI HUMANISTYCZNE I SPOŁECZNE W MODELU SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W POLSCE

Dr Dominik Antonowicz
Prof. UW r dr hab. Marcin Cieński
Prof. dr hab. Adam Grobler
Prof. dr hab. Marek Wilczyński
Mgr Krystyna Heland-Kurzak
Mgr Agnieszka Zawadzka
Mgr Przemysław Fordymacki

EWALUACJA, PARAMETRYZACJA I FINANSOWANIE HUMANISTYKI I NAUK SPOŁECZNYCH: RÓŻNE MODELE

Prof. dr hab. Jerzy Brzeziński
Prof. UKSW dr hab. Jan Ciecich
Dr Emanuel Kulczycki
Prof. dr hab. Bogusław Śliwerski
Prof. dr hab. Barbara Tuchońska
Dr Krystian Szadkowski
Mgr Joanna Hetnarowicz

NAUKI HUMANISTYCZNE I SPOŁECZNE JAKO KLUCZOWY CZYNNIK W ROZWOJU CYWILIZACJI

Prof. dr hab. Paweł Boski
Prof. dr hab. Maciej Dymkowski
Prof. dr hab. Andrzej Rychard
Ks. prof. dr hab. Tomasz Stępień
Mgr Małgorzata Marciniak

Wykład na zakończenie konferencji: Piotr Voelkel

Aktywność naukowa doktorantów najczęściej sprowadza się do publikowania artykułów w czasopismach niepuktowanych oraz rozdziałów w monografiach polskojęzycznych. Badanie wykazało również, iż około 20% populacji doktorantów składa wnioski grantowe do NCN, otrzymuje je natomiast tylko niecałe 5%. Sytuacja wygląda trochę lepiej przy wewnętrznych grantach, gdzie otrzymuje je około 35% doktorantów. W relacjach z promotorem większość doktorantów uzyskuje podstawowe wsparcie w zakresie realizacji pracy doktorskiej, natomiast znacznie mniejsza liczba doktorantów angażowana jest do współpracy w projektach badawczych oraz publikacjach naukowych. Innym obszarem badawczym była kwestia niewłaściwych praktyk naukowych, do których należą w ocenie doktorantów: plagiat, guest autorship i ghostwriting, oszustwa i nadużycia doktorantów przy ubieganiu się o stypendia (wystawianie fałszywych zaświadczeń i dublowanie dorobku naukowego). Ostatnim obszarem badawczym są nadużycia w relacjach ze środowiskiem uczelni, w ocenach doktorantów jest to mobbing (10%) i molestowanie (1,7%).

Dwa dni konferencji zaowocowały pełną inspiracją dyskusją nad kondycją nauk humanistycznych i społecznych, wyrażającą różne opinie wśród środowiska naukowego.

Podczas pierwszego dnia konferencji uczestnicy zaproszeni byli do panelu poświęconego przyszłości nauk humanistycznych i społecznych oraz do przyjrzenia się modelowi szkolnictwa wyższego w Polsce w obu obszarach. Zagadnieniem, które staje się wyzwaniem dla humanistów jest deficyt zaufania społecznego. Pojawiały się postulaty nowej formy definiowania swojej tożsamości, jest to związane bardzo mocno z tym, że przestajemy sobie ufać. Ważny głos w dyskusji przyznano dialogowi zmierzającemu do wzajemnego zrozumienia humanistyki z wciąż rozwijającym się Internetem. W drugim panelu prelegenci podjęli temat kariery naukowej, która w głównej mierze w Polsce ma dwojaki charakter: kamieni milowych w celu uzyskiwania stopni naukowych oraz samoewaluacji z nastawieniem na prowadzenie badań.

W oczach badaczy sukces w nauce postrzegany jest jako uzyskiwanie stopni naukowych lub uzyskiwanie grantów. W dyskusji poruszona została kwestia kryzysu wizerunku humanistyki generowana często przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się panelem dotyczącym ewaluacji, parametryzacji i finansowania humanistyki i nauk społecznych, a zakończył panelem poświęconym roli tych nauk w rozwoju współczesnej cywilizacji. W wystąpieniach postulowano przywrócenie odpowiednich proporcji ocen peer review i parametrycznej. Postulowano wykorzystanie wskaźników bibliometrycznych w ocenie nauki, traktując je jako narzędzie, a nie receptę. Wyróżniono cztery typy postaw badaczy wobec nauki: odkrywców niekomunikujących swoich badań, odkrywców komunikujących badania, nie odkrywców komunikujących badania oraz nie odkrywców niekomunikujących badań. Dwa ostatnie typy badaczy stanowią zagrożenie dla polskiej nauki. Kolejną propozycją była ocena dyscypliny, a nie jednostki organizacyjnej uczelni, gdyż ta jest sama w sobie jest podzielona pomiędzy obszarami w naukach humanistycznych. Poruszono również temat peryferyjności polskiej nauki, wynikającej z faktu badawczej nieproduktywności. Ostatnia sesja oscylowała wokół pytania: czy nauki humanistyczne i społeczne stanowią kluczowy czynnik w rozwoju cywilizacji. Oba obszary są ważne w rozwoju cywilizacji, jak przyznał pierwszy prelegent, ale nie kluczowe. Pytanie dotyczy również sposobu rozumienia cywilizacji, jak przyznał jeden z panelistów. Cywilizacja rozumiana jako kultura, pozwala nam sytuować humanistykę jako kluczowy czynnik w jej rozwoju, sytuacja wygląda jednak inaczej, kiedy cywilizację rozumiemy w kontekście uprzemysłowienia i rozwoju technologicznie.

Elementem łączącym wszystkie stanowiska była troska o dobro polskiej nauki, wyrażająca się w coraz szerszej debacie na temat interdyscyplinarności.

Konferencja spotkała się z żywą reakcją środowisk naukowych, które wyrażają Porozumieniu Doktorantów Nauk Humanistycznych i Społecznych swoje podziękowania za znaczący wkład w rozwój humanistyki i nauk społecznych.

Wyzwania doktorantów Polskiej Akademii Nauk

Podstawowym celem działalności Samorządu Doktorantów Polskiej Akademii Nauk jest aktywność na rzecz stałych pozytywnych zmian w sytuacji doktorantów Akademii i przestrzegania ich praw; wyrażanie opinii społeczności doktorantów w sprawach, którymi społeczność ta jest zainteresowana; integracja środowiska doktorantów Akademii; organizowanie wzajemnej pomocy i współpracy koleżeńskiej doktorantów Akademii oraz wspieranie i propagowanie działalności naukowej.

Jednym z ważniejszych działań realizowanych w kadencji 2014/2015 przez Radę Samorządu Doktorantów PAN jest wspieranie działań Władz Polskiej Akademii Nauk mające na celu wprowadzenie możliwości ubiegania się o stypendium Prezesa PAN, na wzór stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla doktorantów uczelni wyższych. W ramach tych działań, 3 czerwca 2015 roku Przedstawiciele Rady SD PAN odbyli spotkanie z Prezesem PAN prof. dr hab. Jerzym Duszyńskim. Na spotkaniu z ramienia Rady SD PAN obecna była Przewodnicząca Anna Katarzyna Zaleszczyk, Wiceprzewodnicząca Jagoda Kicielińska, sekretarz Natalia Michalak, Katarzyna Kubok oraz Martyna Łupicka.

Podczas spotkania Rada SD PAN przedstawiła szereg dokumentów, przedstawiających stanowisko środowiska doktorantów (RSD PAN oraz KRD) w sprawie implementacji art. 70a Ustawy o PAN. Na ręce Prezesa PAN złożone zostały trzy opinie prawne: Komisji Prawnej przy Radzie SD PAN, Komisji Prawnej przy Zarządzie KRD oraz Rzecznika Praw Doktoranta, mówiące o zrównaniu statusu doktorantów Akademii oraz Uczelni Wyższych, rekomendujące implementację przepisów zawartych w artykule 70 A Ustawy o PAN. Przekazane zostało również pismo Przewodniczącego Krajowej Reprezentacji Doktorantów z poparciem działań Rady SD PAN.

Rada SD PAN jest przekonana, że współpraca z władzami PAN w zakresie implementacji art. 70a Ustawy o PAN, będzie bardzo owocna. Dodatkowo przedstawiciele Rady SD PAN uzyskali zapewnienie od prof. Jerzego Duszyńskiego o zainteresowaniu Kancelarii PAN sprawami i problemami doktorantów. Podczas spotkania poruszono szereg kwestii związanych działalnością Rady Samorządu Doktorantów PAN. Szczegółowo zostały omówione plany działania na zbliżające się miesiące.

mgr Anna Katarzyna Zaleszczyk

Na zdjęciu od lewej:

mgr inż. Natalia Michalak
mgr inż. Jagoda Kicielińska
mgr Anna Katarzyna Zaleszczyk
prof. dr hab. Jerzy Duszyński
mgr inż. Katarzyna Kubok
mgr Martyna Łupicka

VI Lubelski Bal Doktoranta

W dniu 12 czerwca 2015 r. odbył się VI Lubelski Bal Doktoranta, organizowany przez uczelnie stowarzyszone w Lubelskim Porozumieniu Doktorantów. W wydarzeniu uczestniczyło 100 osób, w tym również doktorantki i doktoranci z ośrodków z całego kraju. Impreza miała posłużyć międzyuczelnianej integracji, nie tylko na polu towarzyskim ale i naukowym. Organizatorzy przygotowali dla uczestników wiele wydarzeń towarzyszących, tak aby ten niezwykły wieczór na długo zapadł w pamięci wszystkich obecnych.

Patronat honorowy nad VI Lubelskim Balem Doktoranta objęli:

- ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński, Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
- prof. dr hab. n. med. Andrzej Drop, Rektor Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
- prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko, Rektor Politechniki Lubelskiej
- prof. dr hab. Stanisław Michałowski, Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
- prof. dr hab. Marian Wesołowski, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Do zobaczenia w przyszłym roku na VII Lubelskim Balu Doktoranta!

IV Posiedzenie Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów X Kadencji

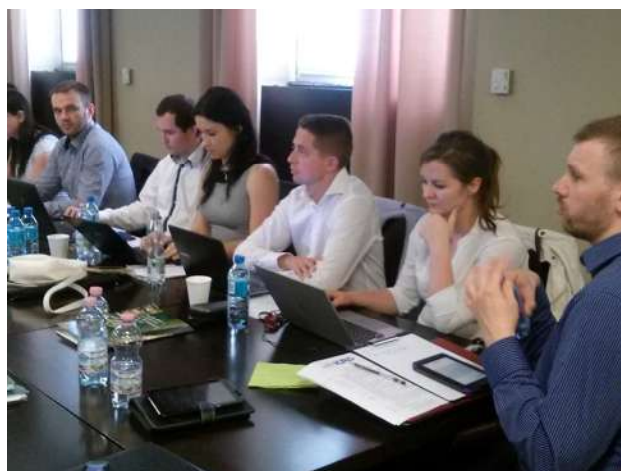
W dniach 12 – 14 czerwca odbyło się IV Posiedzenie Zarządu KRD w Gmachu Głównym w siedzibie Klubu Absolwenta Politechniki Warszawskiej.

Sprawozdanie ze swojej działalności przedstawił Zarząd KRD, a Komisja Rewizyjna oceniła dotychczasową działalność Zarządu KRD.

Obrady przebiegały w gorącej atmosferze. Szczegółowo została omówiona rekrutacja na ekspertów PKA ds. doktoranckich. Zarząd KRD przyjął uchwałę o wystąpieniu o zwiększenie środków na finansowanie KRD i projektów realizowanych przez KRD. Podczas posiedzenia została przeprowadzona również dyskusja nad postulatami doktoranckimi. W końcowej części obrad odbyły się warsztaty tematyczne dotyczące projektów KRD, tj.:

1. Projekt środowiskowy na granty sportowe skierowane do doktorantów.
2. Projekt połączonej konferencji X-lecie samorządności doktoranckiej i model funkcjonowania studiów doktoranckich oraz szkoleń dla doktorantów.
3. Poradnik Samorządowca/Doktoranta - podstawy prawne i organizacyjne.

mgr Weronika Stodółka
Sekretarz KRD

A na koniec życzymy
wspaniałych wakacji! ;)